

Διδαχή

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
Δελφών & Μιαούλη | Τ.2310 828 989 | www.inmetamorfoseos.gr

ΕΤΟΣ 6^ο | 30 Αυγούστου 2026 | Αρ. Φύλλου 296

**ΤΗ ΤΡΙΑΚΟΣΤΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ,
ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ.**

Δεν υπηρετούν όλοι τον Θεό με τον ίδιο τρόπο. Άλλοι καλούνται να υπερασπιστούν την αλήθεια απέναντι στην αίρεση, άλλοι να γίνουν άνθρωποι ειρήνης σε δύσκολους καιρούς και άλλοι να ομολογήσουν με μετάνοια και ταπείνωση ένα λάθος τους. Οι άγιοι Αλέξανδρος, Ιωάννης και Παύλος, πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως, έζησαν σε διαφορετικές εποχές, όμως ενώνονται από ένα κοινό γνώρισμα: έθεσαν την Εκκλησία και την αλήθεια της πίστεως πάνω από το προσωπικό τους συμφέρον.

Ο άγιος Αλέξανδρος προερχόταν από ταπεινή οικογένεια και δεν διέθετε την υψηλή μόρφωση των μεγάλων ρητόρων της εποχής του. Είχε όμως κάτι πολυτιμότερο: καθαρή πίστη, ενάρετη ζωή και αποστολικό ζήλο. Γι' αυτό κρίθηκε άξιος να γίνει βοηθός του αγίου Μητροφάνη, επισκόπου Βυζαντίου, υπηρετώντας ως πρωτοπρεσβύτερος.

Η δύναμή του δεν βρισκόταν στην ανθρώπινη ευγλωττία, αλλά στην εμπιστοσύνη του στον Χριστό. Όταν ο Μέγας Κωνσταντίνος οργάνωσε δημόσια συζήτηση ανάμεσα στον Αλέξανδρο και σε εθνικούς φιλοσόφους, ένας από αυτούς κατηγόρησε τον αυτοκράτορα ότι εγκατέλειπε την παλαιά θρησκεία. Ο άγιος, χωρίς περίπλοκα επιχειρήματα, του είπε: «Στο όνομα του Χριστού, του μόνου αληθινού Θεού, σε διατάζω να σωπάσεις». Αμέσως ο ρήτορας έμεινε άφωνος και όλοι αναγνώρισαν ότι η αλήθεια του Θεού δεν στηρίζεται μόνο στη σοφία των λόγων, αλλά κυρίως στη δύναμη της χάριτος.

Επειδή ο άγιος Μητροφάνης ήταν πολύ ηλικιωμένος και ασθενής, έστειλε τον Αλέξανδρο ως αντιπρόσωπό του στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας. Εκεί ο άγιος συμμετείχε στον μεγάλο αγώνα εναντίον της διδασκαλίας του Αρείου, ο οποίος αρνιόταν τη θεότητα του Χριστού. Μετά την κοίμηση του Μητροφάνη, ο Αλέξανδρος ανέλαβε τον θρόνο της νέας πρωτεύουσας και συνέχισε, παρά το προχωρημένο της ηλικίας του, να υπερασπίζεται την ορθόδοξη πίστη με ακατάβλητη δύναμη.

Ο δεύτερος τιμώμενος ποιμένας, ο άγιος Ιωάννης Ειφιλίνος, έζησε πολλούς αιώνες αργότερα. Είχε εγκαταλείψει την Κωνσταντινούπολη εξαιτίας άδικων κατηγοριών και αποσύρθηκε σε μοναστήρι στον Όλυμπο της Βιθυνίας, όπου έλαβε το μοναχικό σχήμα. Δεν επιδίωξε τον πατριαρχικό θρόνο. Όταν όμως κλήθηκε να αναλάβει την ευθύνη της Εκκλησίας, υπάκουσε παρά τις αντιρρήσεις και τον δισταγμό του.

Η εποχή του ήταν γεμάτη ανασφάλεια, εξωτερικές απειλές και εσωτερικές ταραχές. Εκείνος όμως δεν

καλλιέργησε φόβο και διχασμό. Έγινε άνθρωπος ειρήνης και καταλλαγής. Μοίραζε όσα είχε στους φτωχούς, οργάνωνε διανομές τροφίμων και φρόντιζε για την ανέγερση και την ανακαίνιση ναών. Παράλληλα τελούσε καθημερινά τη Θεία Λειτουργία, επειδή θεωρούσε ότι το σπουδαιότερο έργο του ποιμένα είναι να προσφέρει στον λαό τον Χριστό.

Ο τρίτος άγιος, ο Παύλος ο Νέος, καταγόταν από την Κύπρο και ανέλαβε τον πατριαρχικό θρόνο κατά τη δύσκολη περίοδο της Εικονομαχίας. Παρά τη θέλησή του εκλέχθηκε πατριάρχης, αλλά πιέστηκε από τον αυτοκράτορα Λέοντα Δ΄ να υπογράψει κείμενο εναντίον των αγίων εικόνων. Υποχώρησε προσωρινά, όμως η συνείδησή του δεν τον άφησε ήσυχο.

Ο άγιος Παύλος είχε τη δύναμη να αναγνωρίσει το σφάλμα του. Παραιτήθηκε από τον θρόνο και αποσύρθηκε στη Μονή Φλώρου. Όταν άρχοντες και συγκλητικοί προσπάθησαν να τον μεταπείσουν, εκείνος παρέμεινε σταθερός. Με την παραίτησή του και την παραίνεσή του άνοιξε τον δρόμο για την εκλογή του αγίου Ταρασίου και για τη σύγκληση της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου, η οποία αποκατέστησε την τιμή των αγίων εικόνων.

Οι τρεις αυτοί άγιοι μάς προσφέρουν τρία διαφορετικά μαθήματα. Ο άγιος Αλέξανδρος μάς διδάσκει ότι η αληθινή πίστη δεν εξαρτάται από την κοινωνική καταγωγή ή την ανθρώπινη μόρφωση. Ο Θεός μπορεί να αναδείξει έναν ταπεινό άνθρωπο σε ισχυρό υπερασπιστή της αλήθειας, όταν η καρδιά του είναι καθαρή και γεμάτη εμπιστοσύνη.

Ο άγιος Ιωάννης μάς υπενθυμίζει ότι η Εκκλησία χρειάζεται ποιμένες ειρηνικούς, ελεήμονες και

λειτουργικούς. Δεν αρκεί κάποιος να μιλά ορθά για τον Θεό· οφείλει να μετατρέπει την πίστη σε έμπρακτη αγάπη, να στηρίζει τον πεινασμένο, να συμφιλιώνει τους ανθρώπους και να οδηγεί τις ψυχές στη Θεία Ευχαριστία.

Ο άγιος Παύλος, τέλος, μάς διδάσκει τη δύναμη της μετάνοιας. Το μεγαλείο του ανθρώπου δεν βρίσκεται στο να μην κάνει ποτέ λάθος, αλλά στο να έχει το θάρρος να το αναγνωρίσει και να αλλάξει πορεία. Η παραίτησή του δεν ήταν πράξη δειλίας, αλλά ομολογία πίστεως και ευθύνης.

Ας παρακαλέσουμε τους τρεις αγίους ποιμένες να μας χαρίζουν καθαρή πίστη, ειρηνική καρδιά και ταπεινό φρόνημα. Να μη φοβόμαστε να υπερασπιζόμαστε την αλήθεια, να υπηρετούμε τον συνάνθρωπο και, όταν σφάλλουμε, να μετανοούμε ειλικρινά. Έτσι η ζωή μας θα γίνει μία μικρή, αλλά αληθινή, μαρτυρία Χριστού μέσα στον κόσμο. Αμήν.

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟ

Ἦχος γ'. Τὴν ὠραιότητα.

Μύσται οὐράνιοι ἀποδεικνύμενοι, θεῖοι ἐκφάντορες τῷ κόσμῳ ὤφθητε, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ποιμάναντες θεαρέστως, ἱερὲ Ἀλέξανδρε, τῆς Τριάδος ὁ πρόμαχος, Ἰωάννη ἔνδοξε, ὁ τῆς χάριτος τρόφιμος, καὶ Παῦλε Ἱερῶν ἀκρότης, ὅθεν ὑμᾶς ἀνευφημοῦμεν.